

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

2 septembrie 2021 *

„Trimitere preliminară – Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului – Directiva (UE) 2015/849 – Directiva 2005/60/CE – Infrațiuni de spălare a banilor – Spălarea banilor săvârșită de autorul infracțiunii predicat («autospălare»)”

În cauza C-790/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel Brașov (România), prin decizia din 14 octombrie 2019, primită de Curte la 24 octombrie 2019, în procedura

Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov

împotriva

LG,

MH,

cu participarea:

Agenciei Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnii A. Kumin, T. von Danwitz și P. G. Xuereb și doamna I. Ziemele (raportoare), judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, de C. Constantin Sandu, în calitate de agent;

* Limba de procedură: română.

- pentru guvernul român, de E. Gane și L. Lițu, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek, J. Vlácil și L. Dvořáková, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, inițial de T. Scharf, M. Wasmeier, R. Troosters și L. Nicolae, ulterior de T. Scharf, M. Wasmeier și L. Nicolae, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 ianuarie 2021,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 alineatul (3) litera (a) din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO 2015, L 141, p. 73).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva LG și a MH, urmăriți penal pentru comiterea, respectiv, participarea la o infracțiune de spălare a banilor.

Cadrul juridic

Dreptul Consiliului European

Protocolul nr. 7 la CEDO

- 3 Articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), intitulat „Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori”, prevede:

„1. Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași Stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale a acestui Stat.

[...]”

Convenția de la Strasbourg

- 4 Articolul 1 litera a) din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii, semnată la Strasbourg la 8 noiembrie 1990 (*Seria Tratatelor europene*, nr. 141, denumită în continuare „Convenția de la Strasbourg”), are următorul cuprins:

„În sensul prezentei convenții, expresia:

- a) «produs» înseamnă orice avantaj economic obținut din infracțiuni. Acest avantaj poate consta în orice bun, astfel cum este definit la [litera b)] a prezentului articol.”

- 5 Articolul 6 alineatele 1 și 2 din această convenție prevede:

„1. Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, atunci când sunt comise cu intenție, următoarelor fapte:

- a) transformarea sau transferul bunurilor, cunoscând că aceste bunuri constituie produse, în scopul de a disimula sau a ascunde originea ilicită a acestor bunuri ori de a ajuta orice persoană implicată în comiterea unei infracțiuni predicat să se sustragă de la consecințele juridice ale faptelor sale;

[...]

2. În scopul punerii în practică sau aplicării alineatului 1 al prezentului articol:

[...]

- b) cunoașterea, intenția sau scopul, ca element al uneia dintre infracțiunile prevăzute în acest paragraf, se poate deduce din circumstanțele obiective ale faptei.

[...]”

Convenția de la Varșovia

- 6 Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, semnată la Varșovia la 16 mai 2005 (*Serie de tratate ale Consiliului Europei*, nr. 198, denumită în continuare „Convenția de la Varșovia”), intrată în vigoare la 1 mai 2008, conține la articolul 1 litera a) aceeași definiție a expresiei „produs” precum Convenția de la Strasbourg.

7 Articolul 9 alineatele 1 și 2 din directiva menționată are următorul cuprins:

„1. Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, atunci când sunt comise cu intenție, următoarelor fapte:

a) transformarea sau transferul bunurilor, cunoscând că aceste bunuri constituie produse, în scopul de a disimula sau a ascunde originea ilicită a acestor bunuri ori de a ajuta orice persoană implicată în comiterea unei infracțiuni predicat să se sustragă de la consecințele juridice ale faptelor sale;

[...]

2. În scopul punerii în practică sau aplicării alineatului 1 al prezentului articol:

[...]

b) cunoașterea, intenția sau scopul, ca element al uneia dintre infracțiunile prevăzute în acest paragraf, se poate deduce din circumstanțele obiective ale faptei.

[...]”

Rapoartele explicative ale Convențiilor de la Strasbourg și de la Varșovia

8 Rapoartele explicative ale Convenției de la Strasbourg și de la Varșovia arată că articolul 6 alineatul 2 litera b) din Convenția de la Strasbourg și articolul 9 alineatul 2 litera b) din Convenția de la Varșovia țin seama de faptul că, în anumite state, în temeiul principiilor fundamentale ale dreptului lor penal intern, persoana care a săvârșit infracțiunea predicat nu săvârșește o infracțiune suplimentară prin spălarea produselor infracțiunii predicat, în timp ce alte state au adoptat deja legislații în acest sens.

Dreptul Uniunii

Decizia-cadru 2001/500/JAI

9 Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii (JO 2001, L 182, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 175) prevede la articolul 1:

„Pentru a intensifica lupta împotriva criminalității organizate, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a nu formula sau a nu menține nicio rezervă cu privire la următoarele articole din [Convenția de la Strasbourg]:

[...]

(b) articolul 6, în caz de infracțiuni grave. Aceste infracțiuni trebuie să includă, în oricare caz, infracțiunile sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate sau cu o măsură de siguranță cu durata maximă de peste un an sau, în statele al căror sistem juridic prevede un prag minim pentru infracțiuni, infracțiunile sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate sau cu o măsură de siguranță cu durata minimă de peste șase luni.”

10 În conformitate cu articolul 2 din această decizie-cadru:

„Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare, în conformitate cu sistemul său represiv, pentru ca infracțiunile prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a) și (b) din Convenția [de la Strasbourg] astfel cum rezultă din articolul 1 litera (b) din prezenta decizie-cadru, să fie pasibile de pedepse privative de libertate, a căror durată maximă aplicabilă să nu poată fi mai mică de patru ani.”

Directiva 2005/60/CE

11 Considerentele (1), (5) și (48) ale Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului (JO 2005, L 309, p. 15, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 214) au următorul cuprins:

„(1) Fluxurile masive de bani murdari pot prejudicia stabilitatea și reputația sectorului financiar și amenința piața unică, iar terorismul zdruncină înseși temeliile societății noastre. Pe lângă abordarea bazată pe dreptul penal, un efort în materie de prevenire la nivelul sistemului financiar poate produce rezultate.

[...]

(5) Spălarea banilor și finanțarea terorismului se produc deseori în context internațional. Orice măsuri adoptate numai la nivel național sau chiar la nivelul [Uniunii Europene], fără a ține seama de coordonarea și cooperarea internațională, ar avea efecte foarte limitate. Prin urmare, măsurile adoptate de [Uniunea Europeană] în acest domeniu ar trebui să fie compatibile cu acțiuni întreprinse în alte foruri internaționale. Acțiunile [Uniunii] trebuie, în special, să țină seama în continuare de recomandările Grupului de Acțiune Financiară (denumit în continuare «GAFI»), care constituie principalul organism internațional activ în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Deoarece recomandările GAFI au fost revizuite și extinse în mod substanțial în anul 2003, prezenta directivă ar trebui să fie armonizată cu noile standarde internaționale.

[...]

(48) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Nicio dispoziție a prezentei directive nu trebuie interpretată sau aplicată în vreun mod care nu respectă [CEDO]”.

12 Articolul 1 alineatele (1) și (2) din directiva menționată prevede:

„(1) Statele membre se asigură că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt interzise.

(2) În sensul prezentei directive, următoarele fapte, atunci când sunt comise cu intenție, sunt considerate spălare a banilor:

- (a) conversia sau transferul de bunuri, cunoscând că acele bunuri provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități, cu scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea activităților respective pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunilor sale;
- (b) ascunderea sau disimularea naturii, sursei, localizării, utilizării, circulației, a drepturilor aferente sau a dreptului de proprietate reale, cunoscând că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități;
- (c) achiziția, deținerea sau utilizarea de bunuri, cunoscând, la data primirii lor, că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități;
- (d) participarea, asocierea în vederea comiterii, tentativele de comitere și sprijinirea, incitarea, facilitarea și consilierea pentru comiterea oricăreia dintre acțiunile menționate la literele anterioare.”

13 Articolul 5 din Directiva privind spălarea banilor prevede că „[s]tatele membre pot adopta sau menține în vigoare dispoziții mai stricte în domeniul reglementat de prezenta directivă, pentru a preveni fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului”.

Directiva 2015/849

14 Articolul 1 din Directiva 2015/849 prevede:

„(1) Prezenta directivă urmărește să prevină utilizarea sistemului financiar al Uniunii în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

(2) Statele membre se asigură că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt interzise.

(3) În sensul prezentei directive, următoarele fapte, atunci când sunt comise cu intenție, sunt considerate spălare a banilor:

- (a) schimbul sau transferul de bunuri, cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate, în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea activității respective pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunii persoanei respective;
- (b) ascunderea sau disimularea adevăratei naturi, a sursei, a localizării, a amplasării, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestor bunuri, cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate;
- (c) dobândirea, deținerea sau utilizarea de bunuri, cunoscând, la data primirii lor, că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate;

- (d) participarea la oricare dintre acțiunile menționate la literele (a), (b) și (c), asocierea în vederea comiterii acestora, tentativa de comitere și asistența, instigarea, facilitarea și consilierea în vederea comiterii acțiunilor menționate.

[...]

Directiva (UE) 2018/1673

- 15 Considerentele (1) și (11) ale Directivei (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor (JO 2018, L 284, p. 22) au următorul cuprins:

„(1) Spălarea banilor și finanțarea terorismului și a criminalității organizate legată de spălarea banilor rămân probleme semnificative la nivelul Uniunii, afectând astfel integritatea, stabilitatea și reputația sectorului financiar și amenințând piața internă și securitatea internă a Uniunii. Pentru a rezolva aceste probleme și pentru a completa și consolida aplicarea Directivei [2015/849], prezenta directivă are ca obiectiv combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor, permițând o cooperare transfrontalieră mai eficientă și mai rapidă între autoritățile competente.

[...]

(11) Statele membre ar trebui să asigure faptul că anumite tipuri de activități de spălare a banilor se pedepsesc și atunci când sunt săvârșite de autorul activității infracționale care a generat bunurile respective («autospălare a banilor»). În asemenea cazuri, atunci când activitatea de spălare a banilor nu constă doar în simpla posesie sau utilizare de bunuri, ci presupune și transferul, conversia, ascunderea sau disimularea de bunuri și duce la daune mai mari decât cele deja cauzate de activitatea infracțională, de exemplu prin punerea în circulație a bunurilor obținute din activitatea infracțională și, prin aceasta, ascunderea provenienței ilicite a acestora, respectiva activitate de spălare de bani ar trebui să fie pedepsită.”

- 16 Articolul 3 din această directivă, intitulat „Infracțiunile de spălare a banilor”, prevede:

„(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele fapte, atunci când sunt săvârșite cu intenție, se pedepsesc ca infracțiuni:

- (a) transformarea sau transferul de bunuri, cunoscând că bunurile respective provin dintr-o activitate infracțională, în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea unei astfel de activități în a se sustrage consecințelor legale ale acțiunii persoanei respective;
- (b) ascunderea sau disimularea adevăratei naturi, origini, situații, înstrăinări, circulației a bunurilor sau a adevăratelor drepturi asupra bunurilor ori a adevăratului proprietar al acestora, cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională;
- (c) dobândirea, posesia sau utilizarea de bunuri, cunoscând, la data primirii lor, că acestea provin dintr-o activitate infracțională.

(2) Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) se pedepsesc ca infracțiuni atunci când autorul infracțiunii a suspectat sau ar fi trebuit să știe că bunurile provin dintr-o activitate infracțională.

[...]

(5) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) literele (a) și (b) se pedepsesc ca infracțiuni atunci când sunt săvârșite de persoane care au comis sau au fost implicate în activitatea infracțională din care au provenit bunurile.”

- 17 Conform articolului 13 alineatul (1) primul paragraf din directiva menționată, statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma acesteia până la 3 decembrie 2020.

Dreptul român

- 18 Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului din 7 decembrie 2002 (*Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 904 din 12 decembrie 2002), în versiunea în vigoare la data faptelor în discuție în litigiul principal (denumită în continuare „Legea nr. 656/2002”), a transpus în dreptul român în special Directiva 2005/60.

- 19 Articolul 29 alineatul (1) din Legea nr. 656/2002 are următorul cuprins:

„(1) Constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani:

- a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri sau în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;
- b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni;
- c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 20 La 15 noiembrie 2018, Tribunalul Brașov (România) a dispus condamnarea inculpatului LG la pedeapsa de 1 an și 9 luni de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor prevăzută la articolul 29 alineatul (1) litera a) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, pentru 80 de acte materiale săvârșite între anii 2009 și 2013. Banii în cauză proveneau dintr-o infracțiune de evaziune fiscală săvârșită de LG. Procedurile referitoare la infracțiunea de fraudă fiscală menționată au încetat după rambursarea de către persoana interesată a sumelor datorate.

- 21 Această instanță a constatat că, în perioada cuprinsă între anul 2009 și anul 2013, LG nu înregistrase în contabilitatea unei societăți, al cărei administrator era, documente fiscale care atestă încasarea veniturilor, lucru calificat drept „fraudă fiscală” în sensul dreptului român. Sumele de bani provenite din această evaziune fiscală au fost ulterior transferate în contul bancar al unei alte societăți, a cărei administratoare era MH, apoi retrase de LG și MH. Acest transfer a fost efectuat pe baza unui contract de cesiune de creanță încheiat între LG, societatea al cărei administrator era acesta din urmă și societatea a cărei administratoare era MH. În temeiul acestui contract de cesiune, sumele datorate lui LG de societatea al cărei administrator era au fost plătite de clienți ai acestei societăți în contul bancar al societății a cărei administratoare era MH.
- 22 Tribunalul Brașov a constatat de asemenea că LG a fost ajutat, pentru comiterea infracțiunii de spălare a banilor, de MH, dar a pronunțat achitarea acestuia din urmă, pentru motivul că nu era îndeplinită condiția imputabilității infracțiunii, întrucât nu s-a dovedit că persoana în cauză știa că LG a spălat banii proveniți din evaziune fiscală.
- 23 La 13 decembrie 2018, Curtea de Apel Brașov a fost sesizată cu soluționarea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, de LG, precum și de partea civilă, și anume Agenția Națională de Administrare Fiscală, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov împotriva sentinței penale pronunțate de Tribunalul Brașov.
- 24 Ulterior, LG și-a retras apelul. Apelul Ministerului Public privește în special temeinicia achitării MH pentru infracțiunea de complicitate la spălarea banilor. Partea civilă contestă, la rândul său, tratamentul rezervat acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal în ceea ce privește cuantumul daunelor interese pe care inculpatul a fost obligat să le plătească.
- 25 Instanța de trimitere explică faptul că solicită interpretarea Directivei 2015/849, chiar dacă aceasta nu a fost transpusă în dreptul român în termenul prevăzut, întrucât această directivă definește infracțiunea de spălare a banilor în același mod ca Directiva 2005/60, care era în vigoare la data faptelor în discuție în litigiul principal și care a fost transpusă în dreptul român prin Legea nr. 656/2002.
- 26 Instanța de trimitere consideră că articolul 1 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2015/849 trebuie interpretat în sensul că autorul infracțiunii de spălare a banilor, care este, prin natura sa, o infracțiune de consecință rezultată dintr-o infracțiune predicat, nu poate fi cel al acestei infracțiuni predicat.
- 27 O astfel de interpretare ar decurge din preambul și din articolul 1 alineatul (3) din Directiva 2015/849, precum și dintr-o analiză gramaticală, semantică și teleologică a expresiei „cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională” care nu ar avea sens decât dacă autorul infracțiunii predicat ar fi diferit de cel al infracțiunii de spălare a banilor. În plus, ultima teză prevăzută la articolul 1 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2015/849 („sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea activității respective pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunilor sale”) nu are legătură cu autorul spălării banilor, ci cu autorul infracțiunii predicat.
- 28 Pe de altă parte, potrivit acestei instanțe, a considera că autorul infracțiunii predicat ar putea fi și autorul infracțiunii predicat de spălare a banilor ar însemna nerespectarea principiului *ne bis in idem*.

- 29 În aceste condiții, Curtea de Apel Brașov a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 1 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2015/849 trebuie interpretat în sensul că persoana care comite activitatea materială care se circumscrie infracțiunii de spălare a banilor este întotdeauna o altă persoană decât cea care comite infracțiunea predicată (infracțiunea premisă din care provin banii supuși acțiunii de spălare)?”

Procedura în fața Curții

- 30 Prin scrisoarea din 6 ianuarie 2020, Curtea a solicitat instanței de trimitere să îi confirme că LG a retras apelul pe care îl formulase împotriva hotărârii Tribunalului Brașov din 15 noiembrie 2018 și, în cazul unui răspuns afirmativ, în ce măsură răspunsul la întrebarea adresată mai era necesar pentru soluționarea litigiului principal.
- 31 În răspunsul la această scrisoare primită la Curte la 16 ianuarie 2020, instanța de trimitere a confirmat că LG a retras apelul, fără însă ca această retragere să aibă consecințe asupra pertinentei cererii de decizie preliminară, ca urmare a apelurilor care au fost de asemenea declarate de Ministerul Public și de partea civilă. Examinarea acestor din urmă apeluri ar impune astfel instanței de trimitere să se pronunțe cu privire la existența unor elemente referitoare la adecvarea dintre faptele incriminate și faptele imputate în sarcina LG, precum și a MH, la caracterul ilicit și la imputabilitatea acestora din urmă, în ceea ce privește infracțiunea de spălare a banilor, astfel încât soluționarea pe fond a cauzei înseși ar depinde de răspunsul la întrebarea adresată.
- 32 În plus, instanța de trimitere a precizat că, în cauza principală, se pronunță în ultimă instanță.

Cu privire la cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare

Cu privire la admisibilitate

- 33 Guvernul român contestă admisibilitatea cererii de decizie preliminară. Guvernul arată mai întâi că, în urma retragerii apelului declarat de LG, instanța de trimitere nu mai este chemată să se pronunțe cu privire la condamnarea acestuia din urmă pentru infracțiunea de spălare a banilor. Prin urmare, nu s-ar dovedi utilitatea răspunsului la întrebarea adresată pentru soluționarea litigiului principal.
- 34 În continuare, prezentarea situației de fapt din litigiul principal ar părea neclară, ceea ce ar permite să pună la îndoială faptul că Curtea dispune de toate elementele necesare pentru a se putea pronunța.
- 35 În sfârșit, contrar celor susținute de instanța de trimitere, nu ar exista în jurisprudența română nicio divergență de interpretare a articolului 29 alineatul (1) litera (a) din Legea nr. 656/2002, care preia textul articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60.
- 36 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul cooperării dintre aceasta din urmă și instanțele naționale, instituită prin articolul 267 TFUE, numai instanța națională sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume

răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinenta întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe [Hotărârea din 24 noiembrie 2020, Openbaar Ministerie (Fals în înscrisuri), C-510/19, EU:C:2020:953, punctul 25 și jurisprudența citată].

- 37 Rezultă că întrebările privind dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de pertință. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care îi sunt adresate [Hotărârea din 24 noiembrie 2020, Openbaar Ministerie (Fals în înscrisuri), C-510/19, EU:C:2020:953, punctul 26 și jurisprudența citată].
- 38 În special, astfel cum reiese din însuși modul de redactare a articolului 267 TFUE, decizia preliminară solicitată trebuie să fie „necesară” pentru a permite instanței de trimitere să „pronunțe o hotărâre” în cauza cu care este sesizată. Așadar, procedura preliminară presupune, printre altele, ca un litigiu să fie efectiv pendinte în fața instanței de trimitere, aceasta fiind chemată să pronunțe în cadrul său o decizie susceptibilă să ia în considerare decizia preliminară [Hotărârea din 24 noiembrie 2020, Openbaar Ministerie (Fals în înscrisuri), C-510/19, EU:C:2020:953, punctul 27 și jurisprudența citată].
- 39 În speță, din cererea de decizie preliminară, precum și din răspunsul instanței de trimitere la întrebarea adresată de Curte prin scrisoarea din 6 ianuarie 2020 reiese că există un litigiu pendinte în fața instanței de trimitere și că această instanță consideră că, pentru soluționarea respectivului litigiu, este chemată să se pronunțe în esență cu privire la problema dacă autorul infracțiunii de spălare a banilor poate fi cel al infracțiunii predicat. În consecință, instanța menționată poate lua în considerare răspunsul la întrebarea adresată.
- 40 Așadar, nu rezultă în mod evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal ori că problema este de natură ipotetică.
- 41 În plus, chiar dacă descrierea faptelor aflate la originea litigiului principal este foarte succintă și nu este lipsită de orice ambiguitate, ea face posibil totuși să se înțeleagă implicațiile cauzei principale. În plus, aceasta a permis guvernelor român, ceh și polonez, precum și Comisiei Europene să prezinte observații conform articolului 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 42 În consecință, cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare este admisibilă.

Cu privire la fond

- 43 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a oferi un răspuns util instanței care i-a adresat o întrebare preliminară, Curtea poate fi determinată să ia în considerare norme de drept al Uniunii la care instanța națională nu a făcut trimitere în cuprinsul întrebării sale (Hotărârea din 25 aprilie 2013, Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, punctul 38 și jurisprudența citată).

- 44 În speță, deși întrebarea instanței de trimitere privește articolul 1 alineatul (3) din Directiva 2015/849, este necesar să se arate că, astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, LG a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor prevăzută la articolul 29 alineatul (1) litera (a) din Legea nr. 656/2002, care transpune în dreptul român articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 care era în vigoare în perioada la care se referă litigiul principal.
- 45 În plus, este necesar să se constate că dispozițiile articolului 1 alineatul (2) din Directiva 2005/60 și cele ale articolului 1 alineatul (3) din Directiva 2015/849 sunt redactate în termeni identici.
- 46 În aceste condiții, pentru a oferi un răspuns util instanței de trimitere, întrebarea adresată trebuie înțeleasă în sensul că urmărește în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care prevede că infracțiunea de spălare a banilor, în sensul acestei dispoziții, poate fi săvârșită de autorul activității infracționale care a generat banii în cauză.
- 47 Potrivit jurisprudenței constante a Curții, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 26 septembrie 2018, Baumgartner, C-513/17, EU:C:2018:772, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 48 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2005/60 prevede că statele membre se asigură că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt interzise. În ceea ce privește articolul 1 alineatul (2) din această directivă, acesta enumeră comportamentele care, atunci când sunt comise intenționat, sunt considerate spălare a banilor, în sensul Directivei 2005/60.
- 49 Articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 se referă la conversia sau la transferul de bunuri, despre care cel ce o realizează cunoaște că provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate cu scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în această activitate pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunilor sale.
- 50 Din modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 reiese că, pentru ca o persoană să poată fi considerată autor al spălării banilor, în sensul acestei dispoziții, aceasta trebuie să știe că bunurile respective provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-o participare la o astfel de activitate.
- 51 Or, o asemenea condiție constă numai în a impune ca autorul infracțiunii de spălare a banilor să cunoască originea ilicită a banilor în cauză. Dat fiind că această condiție este îndeplinită în mod necesar în ceea ce îl privește pe autorul activității infracționale de la care provin acești bani, ea nu exclude ca acesta din urmă să poată fi autorul infracțiunii de spălare a banilor prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60.
- 52 Pe de altă parte, din modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 reiese că actul material avut în vedere de această dispoziție constă în special în conversia sau în transferul de bunuri cu scopul de a ascunde sau de a disimula originea ilicită a acestor bunuri.

- 53 Or, în măsura în care un astfel de comportament constituie un act material contingent care, spre deosebire de simpla posesie sau utilizare a acestor bunuri, nu rezultă în mod automat din activitatea infracțională din care provin respectivele bunuri, el poate fi săvârșit atât de autorul activității infracționale din care provin banii în cauză, cât și de un terț.
- 54 Din ceea ce precedă rezultă că modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 nu exclude ca autorul infracțiunii predicat din care provin banii spălați să poată fi de asemenea autorul infracțiunii prevăzute de această dispoziție pentru spălarea banilor respectivi.
- 55 În ceea ce privește contextul normativ în care se înscrie Directiva 2005/60, trebuie amintit că, la data adoptării acesteia, Decizia-cadru 2001/500 era în vigoare. În conformitate cu articolul 1 litera (b) din această decizie-cadru, pentru a intensifica lupta împotriva criminalității organizate, statele membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru a nu formula sau a nu menține nicio rezervă în ceea ce privește, printre altele, articolul 6 alineatul 1 litera a) din Convenția de la Strasbourg în cazul infracțiunilor grave și, în orice caz, în cazul infracțiunilor sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate sau cu o măsură de siguranță cu o durată maximă de peste un an ori, în statele al căror sistem juridic prevede un prag minim pentru infracțiuni, în cazul infracțiunilor sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate sau cu o măsură de siguranță cu durata minimă de peste șase luni.
- 56 Articolul 6 alineatul 1 din Convenția de la Strasbourg prevede că fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, atunci când sunt comise cu intenție, faptelor enumerate la această dispoziție. Actul de spălare a banilor prevăzut la articolul 6 alineatul 1 litera a) din Convenția de la Strasbourg este în esență același cu cel prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60.
- 57 Articolul 6 alineatul 2 litera b) din Convenția de la Strasbourg conferă părților posibilitatea de a prevedea că infracțiunile prevăzute la alineatul 1 al acestui articol 6 nu se aplică autorilor infracțiunii predicat. Astfel cum reiese din raportul explicativ al convenției menționate, această dispoziție ține seama de faptul că, în anumite state, în temeiul principiilor fundamentale ale dreptului lor penal intern, persoana care a săvârșit infracțiunea predicat nu săvârșește o infracțiune suplimentară prin spălarea produselor infracțiunii predicat.
- 58 Rezultă că, la data adoptării Directivei 2005/60, incriminarea acțiunilor prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, era admisă, din punctul de vedere al Convenției de la Strasbourg, însă statele membre puteau să nu prevadă o asemenea incriminare în dreptul lor penal. Pe de altă parte, aceeași concluzie se aplică în ceea ce privește Convenția de la Varșovia, al cărei articol 9 alineatul 2 litera b) menționează că se poate prevedea că infracțiunile prevăzute la alineatul 1 al acestui articol 9 nu se aplică autorilor infracțiunii predicat.
- 59 Directiva 2005/60, care prevede, la articolul 1 alineatul (1), obligația statelor membre de a interzice anumite acțiuni constitutive ale spălării banilor fără a stabili mijloacele pentru a pune în aplicare o astfel de interdicție și care definește, la articolul 1 alineatul (2) litera (a), spălarea banilor într-un mod care permite, fără a o impune, incriminarea, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, a comportamentelor prevăzute de această dispoziție, lasă, în consecință, statelor membre posibilitatea de a decide dacă este necesar să procedeze la o astfel de incriminare în cadrul transpunerii acesteia în dreptul intern.

- 60 Această constatare este confirmată, pe de o parte, în considerentul (5) al Directivei 2005/60, potrivit căruia directiva menționată urmărea să fie „armonizată” cu recomandările GAFI, astfel cum au fost revizuite și extinse în anul 2003. Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 45 din concluzii, potrivit primei recomandări, statele pot prevedea că infracțiunea de spălare a banilor nu se poate aplica persoanelor care au comis infracțiunea predicat atunci când acest lucru este contrar principiilor fundamentale ale dreptului lor intern.
- 61 Pe de altă parte, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 41 din concluzii, articolul 5 din Directiva 2005/60 recunoaște în mod expres că statele membre pot adopta sau menține în vigoare dispoziții mai stricte în domeniul reglementat de această directivă pentru a preveni fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului. Or, acest articol, care face parte din capitolul I din aceasta, intitulat „Obiect, domeniu de aplicare și definiții”, se aplică tuturor dispozițiilor din domeniul reglementat de această directivă pentru a preveni fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 martie 2016, *Safe Interenvios*, C-235/14, EU:C:2016:154, punctul 78).
- 62 Trebuie arătat de asemenea că, astfel cum rezultă din considerentele (1) și (11) ale Directivei 2018/1673, aceasta urmărește combaterea spălării banilor prin intermediul dreptului penal și impune statelor membre obligația de a se asigura că anumite tipuri de activități de spălare a banilor sunt de asemenea pasibile de sancțiuni atunci când sunt săvârșite de autorul activității infracționale care a generat acești bani.
- 63 Articolul 3 alineatul (5) din Directiva 2018/1673 prevede astfel că statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate în special la articolul 3 alineatul (1) litera (a) din această directivă constituie fapte penale pasibile de sancțiuni atunci când sunt săvârșite de persoane care au comis sau care au participat la acestea.
- 64 Or, trebuie să se observe că descrierea comportamentului vizat la articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2018/1673 corespunde celei a comportamentului vizat la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60.
- 65 Prin urmare, numai Directiva 2018/1673, al cărei termen de transpunere a expirat la 3 decembrie 2020, este cea care a instituit obligația statelor membre, care decurge din dreptul Uniunii, de a incrimina, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, conversia sau transferul de bunuri, care provin dintr-o astfel de activitate infracțională, cu scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în această activitate în a se sustrage consecințelor juridice ale faptelor pe care le-a săvârșit.
- 66 În consecință, din contextul normativ în care se înscrie Directiva 2005/60 rezultă că aceasta nu se opune ca un stat membru să transpună în dreptul său intern articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60, prevăzând incriminarea, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, a infracțiunii de spălare a banilor autorului infracțiunii predicat, în conformitate cu angajamentele sale internaționale și cu principiile fundamentale ale dreptului său intern.
- 67 O asemenea concluzie este susținută de obiectivul Directivei 2005/60.
- 68 Astfel, Curtea a statuat în această privință că Directiva 2005/60 are ca obiectiv principal prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului, astfel cum reiese atât din titlul și din considerentele acesteia, cât și din faptul că a fost adoptată

într-un context internațional, pentru a aplica și a face obligatorii în Uniune recomandările GAFI (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2017, *El Dakkak și Intercontinental*, C-17/16, EU:C:2017:341, punctul 32 și jurisprudența citată).

- 69 Dispozițiile Directivei 2005/60 prezintă astfel un caracter preventiv, întrucât urmăresc să stabilească, potrivit unei abordări bazate pe risc, un ansamblu de măsuri preventive și disuasive de combatere efectivă a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și de apărare a solidității și a integrității sistemului financiar. Aceste măsuri sunt destinate să prevină sau, cel puțin, să împiedice pe cât posibil aceste activități, instituind, în acest scop, bariere în toate stadiile pe care le pot avea activitățile menționate, împotriva celor care spală bani și a finanțatorilor terorismului (a se vedea Hotărârea din 17 ianuarie 2018, *Corporate Companies*, C-676/16, EU:C:2018:13, punctul 26).
- 70 Cu toate acestea, deși, astfel cum rezultă din considerentul (1) al Directivei 2005/60, aceasta din urmă reprezintă un „efort în materie de prevenire la nivelul sistemului financiar”, în completarea abordării întemeiate pe dreptul penal, transpunerea acesteia în dreptul național, prevăzând că acțiunile care constituie spălare a banilor menționate la articolul 1 alineatul (2) din această directivă reprezintă infracțiuni, contribuie în mod eficient la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și la menținerea solidității și a integrității sistemului financiar și, prin urmare, este conformă cu obiectivele acesteia.
- 71 Incriminarea, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, a infracțiunii de spălare a banilor este de asemenea conformă cu obiectivele Directivei 2005/60, întrucât, astfel cum a arătat domnul avocat general în esență la punctul 43 din concluzii, aceasta este susceptibilă să facă mai dificilă introducerea fondurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni în sistemul financiar și contribuie astfel la asigurarea bunei funcționări a pieței interne.
- 72 În consecință, ținând seama de modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60, de contextul normativ în care se înscrie această directivă, precum și de obiectivul urmărit de aceasta, articolul 1 alineatul (2) litera (a) din directiva menționată trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un stat membru să transpună această dispoziție în dreptul său intern, prevăzând incriminarea, în ceea ce îl privește pe autorul infracțiunii predicat, a infracțiunii de spălare a banilor. Aceeași concluzie se aplică în ceea ce privește articolul 1 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2015/849, întrucât directiva menționată s-a limitat, în această privință, să înlocuiască articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 fără a aduce vreo modificare substanțială.
- 73 Întrucât instanța de trimitere ridică în esență problema unui risc de incompatibilitate a unei astfel de interpretări în raport cu principiul *ne bis in idem*, trebuie amintit că, în temeiul articolului 51 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), dispozițiile acesteia se adresează instituțiilor Uniunii, precum și statelor membre atunci când acestea pun în aplicare dreptul Uniunii.
- 74 Trebuie amintit de asemenea că principiul *ne bis in idem* este consacrat la articolul 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO și la articolul 50 din cartă, care prevede că „[n]imeni nu poate fi judecat sau condamnat pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitat sau condamnat în cadrul Uniunii, prin hotărâre judecătorească definitivă, în conformitate cu legea”.

- 75 Deși, astfel cum confirmă articolul 6 alineatul (3) TUE, drepturile fundamentale recunoscute în CEDO constituie principii generale ale dreptului Uniunii și, deși articolul 52 alineatul (3) din cartă prevede că drepturile care figurează în aceasta, corespunzătoare drepturilor garantate de CEDO, au același înțeles și aceeași întindere ca și cele pe care le conferă convenția amintită, aceasta din urmă nu constituie, atât timp cât Uniunea nu a aderat la ea, un instrument juridic integrat formal în ordinea juridică a Uniunii. Potrivit explicațiilor cu privire la articolul 52 din cartă, alineatul (3) al acestui articol este destinat să asigure coerența necesară între cartă și CEDO, „fără a aduce atingere autonomiei dreptului Uniunii și Curții de Justiție a Uniunii Europene” (Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctele 24 și 25, precum și jurisprudența citată).
- 76 Prin urmare, examinarea întrebării adresate trebuie să se realizeze din perspectiva drepturilor fundamentale garantate de cartă și în special a articolului 50 din aceasta (Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctul 26, precum și jurisprudența citată).
- 77 Rezultă din însăși formularea articolului 50 din cartă că acesta interzice judecarea sau condamnarea aceleiași persoane mai mult de o singură dată pentru aceeași infracțiune (Hotărârea din 5 aprilie 2017, *Orsi și Baldetti*, C-217/15 și C-350/15, EU:C:2017:264, punctul 18, precum și Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctul 36).
- 78 În ceea ce privește în special interdicția de a urmări penal o persoană pentru aceeași infracțiune (condiția „*idem*”), potrivit jurisprudenței Curții, criteriul relevant în scopul aprecierii existenței aceleiași infracțiuni este cel al identității faptelor materiale, interpretat drept existența unui ansamblu de circumstanțe concrete indisolubil legate între ele care au condus la achitarea sau la condamnarea definitivă a persoanei vizate. Astfel, articolul 50 din cartă interzice aplicarea, pentru fapte identice, a mai multe sancțiuni de natură penală la capătul diferitor proceduri desfășurate în aceste scopuri (a se vedea Hotărârile din 20 martie 2018, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, punctul 35, și *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctul 37, precum și jurisprudența citată).
- 79 Pentru a stabili dacă există un astfel de ansamblu de circumstanțe concrete, instanțele naționale competente trebuie să stabilească dacă actele materiale din cele două cauze reprezintă un ansamblu de fapte indisolubil legate în timp, în spațiu, precum și prin obiectul lor (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iulie 2007, *Kraaijenbrink*, C-367/05, EU:C:2007:444, punctul 27, și Hotărârea din 16 noiembrie 2010, *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, punctul 39, precum și jurisprudența citată).
- 80 În plus, calificarea juridică, în dreptul național, a faptelor și interesul juridic protejat nu sunt relevante în scopul constatării existenței aceleiași infracțiuni, în măsura în care întinderea protecției conferite la articolul 50 din cartă nu poate varia de la un stat membru la altul (a se vedea Hotărârile din 20 martie 2018, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, punctul 36, și *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctul 38).
- 81 Prin urmare, trebuie să se considere că articolul 50 din cartă nu se opune ca autorul infracțiunii predicat să fie urmărit penal pentru infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60, atunci când faptele care stau la baza urmăririi penale nu sunt identice cu cele constitutive ale infracțiunii predicat, întrucât identitatea acestor fapte materiale trebuie apreciată în lumina criteriului enunțat la punctele 78-80 din prezenta hotărâre.

- 82 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general în esență la punctele 52 și 53 din concluzii, spălarea banilor, în sensul articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60, și anume, în special, conversia sau transferul de bunuri, despre care cel ce o realizează cunoaște că provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o activitate infracțională, cu scopul ascunderii sau a disimulării originii ilicite a acestor bunuri, este constituită dintr-un act distinct de actul care reprezintă infracțiunea predicat, chiar dacă această spălare a banilor este efectuată de autorul respectivei infracțiuni predicat.
- 83 În sfârșit, trebuie amintit că, în cadrul aplicării articolului 29 alineatul (1) litera a) din Legea nr. 656/2002, instanța de trimitere trebuie să se asigure că principiul *ne bis in idem*, precum și ansamblul principiilor relevante și al drepturilor fundamentale garantate de cartă persoanelor acuzate în cauza principală sunt respectate (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 8 septembrie 2015, Taricco și alții, C-105/14, EU:C:2015:555, punctul 53, precum și Hotărârea din 5 iunie 2018, Kolev și alții, C-612/15, EU:C:2018:392, punctul 68), în special principiul legalității infracțiunilor și a pedepsei (Hotărârea din 5 decembrie 2017, M. A. S. și M. B., C-42/17, EU:C:2017:936, punctul 52) și cel al proporționalității pedepselor consacrate la articolul 49 din cartă.
- 84 În cauza principală, revine instanței de trimitere sarcina de a examina aplicabilitatea articolului 50 din cartă și, în acest temei, de a verifica dacă infracțiunea predicat a făcut obiectul unei hotărâri penale definitive prin care s-a dispus achitarea sau condamnarea autorului său. În speță, revine instanței de trimitere sarcina de a examina dacă închiderea acțiunii penale aferente infracțiunii predicat constituie efectiv o hotărâre penală definitivă.
- 85 Pentru a garanta respectarea articolului 50 din cartă, este de competența acesteia să verifice că faptele materiale constitutive ale infracțiunii predicat, și anume fraudă fiscală, nu sunt identice cu cele pentru care LG este urmărit penal în temeiul articolului 29 alineatul (1) litera (a) din Legea nr. 656/2002, ținând seama de precizările indicate la punctele 78-80 din prezenta hotărâre. O încălcare a principiului *ne bis in idem* ar fi exclusă în ipoteza în care s-ar constata că faptele care au condus la declanșarea urmăririi inițiate împotriva lui LG pentru spălarea banilor în temeiul articolului 29 alineatul (1) litera a) din Legea nr. 656/2002 nu sunt identice cu cele constitutive ale infracțiunii predicat de fraudă fiscală, ceea ce pare să reiasă din dosarul aflat la dispoziția Curții.
- 86 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care prevede că infracțiunea de spălare a banilor, în sensul acestei dispoziții, poate fi săvârșită de autorul activității infracționale care a generat banii în cauză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 87 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care prevede că infracțiunea de spălare a banilor, în sensul acestei dispoziții, poate fi săvârșită de autorul activității infracționale care a generat banii în cauză.

Semnături